

Sveriges överenskommelser med främmande makter

ISSN 0284-1967

Utgiven av utrikesdepartementet

SÖ 1990:5

Nr 5

Konvention mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om arbetsmiljö. Stockholm den 29 juni 1989

Regeringen beslöt den 13 december 1989 att godkänna konventionen. Konventionen trädde enligt artikel 16 i kraft den 24 mars 1990 efter notväxling.

Rättelser har gjorts i de finska, norska och svenska texterna. Rättelseprotokollet återfinns efter avtalstexterna.

MELLEM DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OG SVERIGE
OM ARBEJDSMILJØ

Regeringerne i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,

som mener at et godt arbejdsmiljø er af grundlæggende betydning for den almene velfærd,

som mener at et godt arbejdsmiljø forudsætter sikre og sunde arbejdsforhold som i øvrigt fremmer velbefindende og tilfredshed under arbejdet,

som er enige om at arbejdsmiljøet bør udvikles i takt med den tekniske og sociale udvikling i samfundet,

som er enige om at et godt arbejdsmiljø fremmer produktivitet og udvikling i samfundet,

som erindrer om sammenhængen mellem arbejdsmiljøet og det ydre miljø, især forsåvidt angår kemiske emner,

som mener at sikkerhedsarbejdet på arbejdspladsen er af grundlæggende betydning for udviklingen af et godt arbejdsmiljø,

som erindrer om at arbejdsmarkedets parter har stor indflydelse på arbejdsmiljøpolitikken i de nordiske lande,

som mener at arbejdsmiljømyndighederne har en vigtig rolle i arbejdet for at fremme udviklingen af arbejdsmiljøet og gennemførelsen af arbejdsmiljøpolitikken,

som mener at et nordisk samarbejde er af stor betydning for effektivt at kunne udnytte tilgængelige ressourcer og for at fremme en positiv udvikling af arbejdsmiljøet,

som er enige om at samarbejdsbestræbelserne skal have til hensigt at udvikle et stadigt bedre arbejdsmiljø i de forskellige lande ved gensidig påvirkning og erfaringsudveksling,

som mener, at de nordiske lande bør bestræbe sig på at fjerne umotiverede forskelle mellem de regler, som bestemmer arbejdsmiljøforholdene i de forskellige lande,

som mener at fælles nordisk holdning i arbejdsmiljøspørgsmålet er af værdi i det internationale samarbejde,

som erindrer om at der i lang tid er foregået et frugtbart samarbejde mellem de nordiske lande på arbejdsmiljøområdet,

som henviser til samarbejdsoverenskomsten mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige af 1962 med ændringer af 1971,

som den 6. marts 1982 indgik en overenskomst om fælles nordisk arbejdsmarked,

som er enige om at det nordiske samarbejde på arbejdsmiljøområdet yderligere bør udvides, fordybes, effektiviseres og befæstes,

Artikel 1

Denne overenskomst har til hensigt at styrke og udvikle det nordiske samarbejde med henblik på at fremme en udvikling mod stadig bedre arbejdsmiljø i samtlige nordiske lande,

gennem udveksling af erfaringer og kundskaber og gennem samordning, samvirken og arbejdsfordeling at fremme en fornuftig anvendelse af tilgængelige ressourcer og gensidigt støtte udviklingen af arbejdsmiljøet i de nordiske lande,

at fremme samordning af krav og regler, som angår arbejdsmiljø,

at fremme en fælles nordisk holdning i arbejdsmiljøspørgsmål, som behandles i internationale organisationer og i andre internationale sammenhænge,

Der skal tages hensyn til den stærke stilling, som arbejdsmarkedets parter traditionelt indtager på arbejdsmiljøområdet, og til at spørgsmål som angår arbejdsmiljø i en vis udstrækning reguleres gennem aftale mellem parterne. I det nordiske samarbejde skal der også tages hensyn til hvert lands ret til at udforme sin egen arbejdsmiljøpolitik i national samvirken med parterne i arbejdslivet.

De nordiske lande skal arbejde for en udvikling af arbejdsmiljøet ud fra følgende principper:

1. Et veludviklet sikkerhedsarbejde, som er nært knyttet til den øvrige virksomhed på arbejdspladsen, er en vigtig forudsætning for at skabe sunde og sikre arbejdsforhold.

2. Bedriftsundhedstjenesten bør indrettes i takt med nationale behov og forudsætninger og virke i nær tilknytning til sikkerhedsarbejdet på arbejdspladserne.

3. Arbejdsmiljømyndighederne skal støtte sikkerhedsarbejdet på arbejdspladsen ved kundskabsformidling og ved udformning af arbejdsmiljøregler samt ved at føre tilsyn med at de efterleves.

4. Arbejdsgiverne har hovedansvaret for arbejdsforholdene, men arbejdstagerne skal have medindflydelse ved udformningen af deres arbejdsmiljø og skal have pligt til at medvirke til at skabe sikre og sunde arbejdsforhold.

5. Arbejdet skal planlægges, organiseres og udføres på en sådan måde, at risikoen for arbejdstagerens fysiske og psykiske sundhed forebygges.

6. Ved udformning af arbejdsmiljøet skal der tages hensyn til muligheden for, at mænd og kvinder på lige vilkår kan deltage og udvikles i arbejdslivet.

7. Ved valg af arbejdsmetoder, processer og udstyr samt ved bedømmelse af, hvilke kemiske og andre emner, der skal anvendes, skal der altid tages hensyn til muligheden for at forebygge ulykkestilfælde og andre sundhedsskader i arbejdet.

8. Personlige værnemidler skal anvendes, såfremt betryggende sikkerhed ikke kan opnås på andre måder.

9. Arbejdstagerne skal have den uddannelse og den information og instruktion, som er nødvendig, for at de kan udføre deres arbejde på en forsvarlig måde.

10. Arbejdstagerne skal have adgang til at forlade et arbejde, som udgør en overhængende og alvorlig fare for deres liv og helbred, uden at de derved pådrager sig et erstatningsretsligt ansvar eller andre uretmæssige følger.

Artikel 3

De nordiske lande skal samarbejde for at udvikle arbejdsmiljøet i takt med den sociale og tekniske udvikling i samfundet. Dette skal ske i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter i det enkelte land.

For at fremme udviklingen af tilsynsarbejdet skal arbejdsmiljømyndighederne i de nordiske lande indbyrdes udveksle erfaringer vedrørende sikkerheds- og andre arbejdsmiljøspørgsmål, herunder tilsynsmetoder og andre

spørgsmål af betydning for at gennemføre målene med arbejds miljøpolitikken.

SÖ 1990:5

Artikel 4

De nordiske lande skal fortsætte og udbygge samarbejdet for at samordne og tilpasse arbejdsmiljøreglerne mellem landene.

Målsætningen med samarbejdet skal være til stadighed at forbedre arbejdsmiljøet og at harmonisere reglerne på et kvalitativt niveau.

I regelsamarbejdet skal der tages hensyn til nordiske og andre internationale bestræbelser på at undgå handelshindringer.

Artikel 5

De nordiske lande skal virke for at fremme nordiske og andre internationale bestræbelser for fællesgyldige afprøvnings- og kontrolmetoder samt ensartede former for anerkendelse af produkter, som anvendes i arbejdslivet. Målsætningen skal være så vidt muligt at nå til gensidige anerkendelser af prøvningsresultater og produkter og udvikle systemer, som garanterer dette.

Artikel 6

Arbejdsmiljøreglerne i de nordiske lande skal så vidt muligt bygge på relevante standarder. Arbejdsmiljø-

SÖ 1990:5 myndighederne skal søge aktivt at påvirke standardiseringsarbejdet.

Med henblik på at fremføre nordiske synspunkter i det internationale standardiseringsarbejde skal landene stræbe efter en samordnet nordisk holdning.

I det omfang det er muligt skal deltagelse i internationale standardiseringsarbejde fordeles mellem landene. Det land, som deltager i et projekt, indhenter og fremfører de øvrige landes synspunkter.

Artikel 7

De nordiske lande skal virke for at konsekvensberegninger som udføres i forbindelse med arbejdsmiljøregler, udarbejdes på et sammenligneligt grundlag.

Arbejdsmiljømyndighederne skal holde hinanden underrettet om arbejdet med konsekvensberegninger og udveksle erfaringer samt orientere hinanden om udarbejdede konsekvensberegninger.

Artikel 8

For at fremme en fornuftig udbygning af bedriftsundhedstjenesten bør der ske udveksling af erfaringer mellem dem, som i de forskellige lande har ansvaret for tilrettelæggelse af bedriftsundhedstjenesten eller som medvirker i denne.

Det nordiske samarbejde indenfor arbejdsmiljøforskningen skal fremmes og videreudvikles med henblik på gennem udveksling af erfaringer og forskningsresultater samt ved opdeling af forskningsindsatsen at kunne bidrage til en effektiv udnyttelse af tilgængelige ressourcer og forskningsresultater. Opmærksomheden skal især henledes på forskningsområder, som egner sig for fællesnordiske projekter.

De offentlige institutioner i de nordiske lande, som bevilger bidrag til forskning, uddannelse og information indenfor arbejdsmiljøområdet, bør holde regelmæssige kontakter for at udveksle erfaringer og diskutere fordeling af støtte til forskellige områder, herunder overveje muligheden for fælles støtte til samnordiske projekter.

Artikel 10

De offentlige institutioner, som i de forskellige lande planlægger og gennemfører specialuddannelse indenfor arbejdsmiljøområdet, bør holde løbende kontakt med hinanden. I det omfang det er formålstjenligt med hensyn til uddannelseskraft og ressourcer i de enkelte lande, bør der arrangeres fælles uddannelser.

For at fremme udviklingen af information og dokumentation bør der etableres et nært samarbejde mellem de offentlige institutioner, som i de enkelte lande har ansvaret for sådan virksomhed. Særlig opmærksomhed skal henledes på muligheden for samordning og fælles udnyttelse af de forskellige landes dokumentationssystemer og muligheder for informationssøgning i de enkelte lande for at få hurtig adgang til den eksisterende dokumentation.

Artikel 12

De nordiske lande skal stræbe efter at udarbejde sammenlignelig statistik over arbejdsskader og arbejdsbetingede sygdomme.

Artikel 13

For at virkeliggøre målsætningen med denne konvention og iøvrigt fremme udviklingen af det nordiske samarbejde på arbejdsmiljøområdet skal Nordisk Ministerråd (arbejdsmiljøministrene) vedtage et nordisk samarbejdsprogram for arbejdsmiljøområdet. Samarbejdsprogrammet skal vurderes og revideres regelmæssigt i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Spørgsmål om anvendelsen af denne konvention skal behandles af den nordiske embedsmandskomité for arbejdsmiljøspørgsmål, som har til opgave på nordisk plan at virke for samordning og samarbejde i arbejdsmiljøspørgsmål. Komiteen er således Nordisk Ministerråds (arbejdsmiljøministrenes) udvalg.

Artikel 15

Nordisk Ministerråd (arbejdsmiljøministrene) og den nordiske embedsmandskomité for arbejdsmiljøspørgsmål skal jævnlig have konsultation med arbejdsmarkedets parter om spørgsmål, som angår arbejdsmiljø i Norden og gennemførelsen af denne konvention.

Artikel 16

Konventionen træder i kraft 30 dage efter den dag, da samtlige parter har givet det svenske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af konventionen.

Det svenske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagelsen af disse meddelelser og om tidspunktet for konventionens ikrafttrædelse.

Et land kan opsigse konventionen ved skriftlig meddelelse herom til det svenske udenrigsministerium, som meddeler de øvrige lande om modtagelsen af en sådan meddelelse og om dets indhold. En opsigelse gælder kun for den part, som har fremsendt opsigelsen, og får virkning seks måneder efter den dag, da det svenske udenrigsministerium har modtaget meddelelsen om opsigelsen.

Artikel 18

Originalteksten til denne konvention deponeres hos det svenske udenrigsministerium, som tilsender de øvrige lande en bekræftet kopi heraf.

Til bekræftelse heraf har de befuldmægtigede undertegnet denne konvention.

Som sket i *Stockholm*

den *29. juni* 19*89*

i et eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk sprog som har samme gyldighed.

Johdanto

Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin hallitukset,

jotka katsovat, että hyvällä työympäristöllä on perustavaa laatua oleva merkitys yleiselle hyvinvoinnille,

jotka katsovat, että hyvä työympäristö edellyttää terveellisiä ja turvallisia työolosuhteita sekä olosuhteita, jotka muutoinkin edistävät työelämässä toimivien hyvinvointia ja tuottavuutta,

jotka ovat yksimielisiä siitä, että työympäristöä tulee kehittää tasatahtia yhteiskunnassa meneillään olevan teknisen ja sosiaalisen kehityksen kanssa,

jotka ovat yksimielisiä siitä, että hyvä työympäristö edistää tuottavuutta ja kehitystä yhteiskunnassa,

jotka muistuttavat työympäristön ja ulkoisen ympäristön välisestä yhteydestä, erityisesti kun on kyse kemiallisten tuotteiden käsittelystä,

jotka katsovat, että työpaikoilla tapahtuvalla työsuojelulla on perustavaa laatua oleva merkitys hyvän työympäristön kehittämiseksi,

jotka muistuttavat, että työmarkkinaosapuolet voivat merkittävästi vaikuttaa työympäristöpolitiikkaan Pohjoismaissa,

jotka katsovat, että työympäristöviranomaisilla on keskeinen rooli työympäristön kehittämisessä ja työympäristöpolitiikan toteuttamisessa,

jotka katsovat, että pohjoismaisella yhteistyöllä on suuri merkitys käytettävissä olevien voimavarojen tehokkaalle hyödyntämiselle ja työympäristön myönteisen kehityksen edistämiseksi,

SÖ 1990:5 jotka ovat yksimielisiä siitä, että yhteistyöpyrkimysten tarkoituksena tulee olla yhä parempien työympäristöjen kehittäminen eri maissa keskinäisellä vuorovaikutuksella ja kokemusten vaihdolla,

jotka katsovat, että Pohjoismaiden tulee pyrkiä poistamaan perusteettomia eroja niistä säännöksistä, jotka sääntelevät työympäristöoloja eri maissa,

jotka katsovat, että yhteinen pohjoismainen esiintyminen työympäristökysymyksissä on merkityksellistä kansainvälisessä yhteistyössä,

jotka muistuttavat, että Pohjoismaiden välillä on jo kauan ollut hedelmällistä yhteistyötä työympäristöalalla,

jotka viittaavat Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä vuonna 1962 tehtyyn yhteistyösopimukseen, sellaisena kuin se kuuluu vuonna 1971 muutetussa muodossaan,

jotka ovat 6 päivänä maaliskuuta 1982 tehneet yhteisiä pohjoismaisia työmarkkinoita koskevan sopimuksen, ja

jotka ovat yksimielisiä siitä, että työympäristöalan pohjoismaista yhteistyötä tulee edelleen laajentaa, syventää, tehostaa ja lujittaa,

ovat sopineet seuraavaa:

1 artikla

Tämän sopimuksen tarkoituksena on

vahvistaa ja kehittää pohjoismaista yhteistyötä silmällä pitäen sellaisen kehityksen edistämistä, jonka tavoitteena on saada aikaan yhä parempi työympäristö kaikissa Pohjoismaissa,

edistää kokemusten ja tiedonvaihdon avulla sekä yhteensovittamalla, yhteistoiminnalla ja työnjaolla käytettävissä olevien voimavarojen järkevää käyttöä, sekä tukea työympäristön kehittämistä toisissa Pohjoismaissa,

edistää työympäristöä koskevien vaatimusten ja säännösten yhteensovittamista, **SÖ 1990:5**

edistää yhteistä pohjoismaista esiintymistä työympäristökysymyksissä, joita käsitellään kansainvälisissä järjestöissä ja muissa kansainvälisissä yhteyksissä.

Tällöin tulee ottaa huomioon työmarkkinaosapuolten perinteisesti vahva asema työympäristöalalla ja se, että työympäristöä koskevia kysymyksiä sääntelevät tietyssä määrin osapuolten välillä tehdyt sopimukset. Pohjoismaisessa yhteistyössä tulee myös ottaa huomioon kunkin maan oikeus suunnitella oma työympäristöpolitiikkansa yhteistyössä kansallisten työmarkkinaosapuolten kanssa.

2 artikla

Pohjoismaiden tulee työskennellä työympäristön kehittämiseksi seuraavien periaatteiden pohjalta:

1. Pitkälle kehittynyt työsuojelu, joka on läheisessä yhteydessä työpaikan muun toiminnan kanssa, on tärkeä edellytys terveellisten ja turvallisten työolojen luomiselle.
2. Työterveyshuolto tulee järjestää kansallisten tarpeiden ja edellytysten mukaisesti, ja sen tulee toimia läheisessä yhteydessä työpaikoilla tapahtuvaan työsuojeluun.
3. Työympäristöviranomaisten tulee tukea työpaikoilla tapahtuvaa työsuojelua välittämällä tietoa ja laatimalla työympäristösäännöksiä sekä valvomalla, että niitä noudatetaan.
4. Työnantajat ovat päävastuussa työoloista, mutta työntekijöillä tulee olla vaikutusvaltaa oman työympäristönsä muotoutumiseen ja heillä on velvollisuus myötävaikuttaa terveellisten ja turvallisten työolojen luomiseen.
5. Työ tulee suunnitella, organisoida ja suorittaa niin, että siitä aiheutuvat vaarat työntekijöiden psyykkiselle tai fyysiselle terveydelle torjutaan ennalta.

1989-10-26
h

ja kehittyä
siinä

6. Työympäristöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon miesten ja naisten mahdollisuudet osallistua työelämään samoilla ehdoilla.
7. Valittaessa työmenetelmiä, työprosesseja ja laitteita samoin kuin arvioitaessa, mitä kemiallisia ja muita aineita käytetään, tulee aina ottaa huomioon mahdollisuudet ehkäistä ennalta työtapaturmia ja muuta työstä aiheutuvaa terveyden heikentymistä.
8. Henkilökohtaisia suojavarusteita tulee käyttää silloin, kun ei ole mahdollista saavuttaa riittävää turvallisuutta muulla tavoin.
9. Työntekijöillä tulee olla sellainen koulutus ja heille tulee antaa sellaiset tiedot ja ohjeet, joita he tarvitsevat voidakseen suorittaa työnsä turvallisesti.
10. Työntekijöillä tulee olla oikeus ilman korvausvelvollisuutta tai muuta epäoikeudenmukaista seuraamusta pidäytyä työstä, joka muodostaa välittömästi uhkaavan ja vakavan vaaran heidän hengelleen tai terveydelleen.

3 artikla

Pohjoismaiden tulee toimia yhteistyössä työympäristön kehittämiseksi tasatahtia yhteiskunnassa tapahtuvan sosiaalisen ja teknisen kehityksen kanssa. Tällöin kussakin maassa tulee olla läheistä yhteistyötä työmarkkinaosapuolten kanssa.

Valvontatyön kehittämiseksi Pohjoismaiden työympäristöviranomaisten tulee vaihtaa keskenään kokemuksia turvallisuus- ja muista työympäristökysymyksistä sekä valvontamenetelmistä ja muista työympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttamisen kannalta tärkeistä kysymyksistä.

Pohjoismaiden tulee jatkaa ja laajentaa yhteistyötään maiden työympäristöä koskevien säännösten yhteensovittamiseksi.

Yhteistyön tavoitteena tulee olla työympäristön jatkuva parantaminen ja säännösten harmonisointi laadullisesti korkealle tasolle.

Säännöksiä koskevassa yhteistyössä tulee ottaa huomioon pohjoismaiset ja muut kansainväliset pyrkimykset välttää kaupan esteitä.

5 artikla

Pohjoismaiden tulee pyrkiä edistämään pohjoismaisia ja muita kansainvälisiä pyrkimyksiä yhteisten testaus- ja tarkastusmenetelmien samoin kuin työelämässä käytettävien tuotteiden hyväksymistapojen aikaansaamiseksi. Tavoitteena tulee olla niin pitkälle kuin mahdollista sellaisen tilanteen saavuttaminen, että testaustulokset ja tuotteet hyväksytään ~~toispuolisesti~~ ^{789-10-25 K} ^{Vastavuor-} ^{oisesti} molemminpuolisesti, sekä sellaisen järjestelmän kehittäminen, joka takaa tämän.

6 artikla

Pohjoismaiden työympäristöä koskevien säännösten tulee perustua mahdollisimman pitkälle asianomaisiin standardeihin. Työympäristöviranomaisten tulee pyrkiä vaikuttamaan aktiivisesti standardointityöhön.

Pohjoismaisen näkemyksen korostamiseksi maiden tulee pyrkiä kansainvälisessä standardointityössä yhteiseen pohjoismaiseen esiintymiseen.

Kansainvälisiin standardointiprojekteihin osallistuminen jaetaan maiden kesken siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista. Projektiin osallistuva maa pyytää asiasta muiden maiden näkökannat ja esittää ne.

Pohjoismaiden tulee pyrkiä siihen, että työympäristösäännöksiin liittyvät vaikutusanalyysit laaditaan vertailukelpoisin perustein.

Työympäristöviranomaisten tulee pitää toisensa selvillä vaikutusanalyysijä koskevasta työstä ja vaihtaa kokemuksia sekä lähettää valmiit analyysit toisilleen.

8 artikla

Työterveyshuollon tarkoituksenmukaisen kehittämisen edistämiseksi tulee vaihtaa kokemuksia niiden tahojen välillä, jotka eri maissa vastaavat työterveyshuollon tavoitteenasettelusta tai toimivat sen piirissä.

9 artikla

Pohjoismaista yhteistyötä työympäristötutkimuksen alalla tulee edistää ja kehittää edelleen tavoitteena lisätä kokemusten ja tutkimustiedon vaihdon avulla sekä jakamalla tutkimustoimintaa maiden kesken käytettävissä olevien voimavarojen ja tutkimustulosten tehokasta hyväksikäyttöä. Erittäin huomiota kiinnitetään tutkimusaloihin, jotka soveltuvat yhteispohjoismaisiksi projekteiksi.

Niiden julkisten pohjoismaisten elinten, joiden päätehtävänä on myöntää avustuksia työympäristöalan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen, tulee olla säännöllisesti yhteydessä toisiinsa voidakseen vaihtaa kokemuksia ja keskustella tuen jakamisesta eri alueille samoin kuin neuvotella edellytyksistä tukea yhteisesti yhteispohjoismaisia projekteja.

10 artikla

Niiden julkisten laitosten, jotka eri maissa suunnittelevat ja ~~kouluttavat~~ työympäristöalan ~~erikoistuntijoita~~, tulee olla jatkuvassa yhteydessä toistensa kanssa. Yhteistä koulutusta tulee järjestää siinä määrin kuin se on tarkoituksenmukaista eri maiden koulutusvaatimukset ja voimavarat huomioon ottaen.

989-10-25 x
toteuttavat
erikoistuntijakou-
tusta

Tiedotuksen ja dokumentoinnin kehittämiseksi tulee aloittaa läheinen yhteistyö niiden julkisten laitosten välillä, jotka eri maissa vastaavat tällaisesta toiminnasta.

Eryistä huomiota kiinnitetään mahdollisuuksiin sovittaa yhteen ja hyödyntää yhdessä eri maiden dokumentointijärjestelmiä ja mahdollisuuksia tiedonhakuun eri maista, niin että päästäisiin nopeasti käsiksi olemassa oleviin asiakirjoihin.

12 artikla

Pohjoismaiden tulee pyrkiä yhdessä kehittämään vertailukelpoisia työtapaturma- ja ammattitautitilastoja.

13 artikla

Tämän sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi ja muutoinkin pohjoismaisen työympäristöalan yhteistyön kehittämiseksi Pohjoismaiden ministerineuvoston (työympäristöministerit) tulee vahvistaa työympäristöalaa koskevat pohjoismaiset yhteistyöohjelmat. Yhteistyöohjelmat tulee arvioida ja tarkistaa säännöllisesti tiiviissä yhteistyössä työmarkkinaosapuolten kanssa.

14 artikla

Tämän sopimuksen soveltamista koskevat kysymykset käsitellään työympäristökysymysten pohjoismaisessa virkamieskomiteassa, jonka tehtävänä on edistää työympäristökysymysten yhteensovittamista ja alan yhteistyötä pohjoismaisella tasolla. Komitea on lisäksi Pohjoismaiden ministerineuvoston (työympäristöministerit) valmisteluelin.

15 artikla

Pohjoismaiden ministerineuvoston (työympäristöministerit) ja työympäristökysymysten pohjoismaisen virkamieskomitean tulee neuvotella säännöllisesti työmarkkinaosapuolten kanssa Pohjoismaita koskevista työympäristökysymyksistä ja tämän sopimuksen soveltamisesta.

Sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä, kun kaikki osapuolet ovat ilmoittaneet Ruotsin ulkoasiainministeriölle sopimuksen hyväksymisestä.

Ruotsin ulkoasiainministeriö ilmoittaa muille osapuolille näiden ilmoitusten vastaanottamisesta ja sopimuksen voimaantuloajankohdasta.

17 artikla

Sopimuksen osapuoli voi irtisanoa sopimuksen ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Ruotsin ulkoministeriölle, joka ilmoittaa muille osapuolille sellaisen ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen sisällön. Irtisanominen koskee vain irtisanomisen suorittanutta osapuolta, ja se tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin Ruotsin ulkoministeriö on vastaanottanut irtisanomisilmoituksen.

18 artikla

Tämän sopimuksen alkuperäiskappale talletetaan Ruotsin ulkoministeriöön, joka toimittaa siitä muille sopimusosapuolille oikeaksi todistetut jäljennökset.

Tämän vakuudeksi ovat asianmukaisesti valtuutetut asiamiehet allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Tukholmassa 29 päivänä kesäkuuta 1989 yhtenä tanskan-, suomen-, islannin-, norjan- ja ruotsinkielisenä kappaleena kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaisia.

MILLI DANMERKUR, FINNLANDS, ÍSLANDS, NOREGS OG SVÍÞJÓÐAR
UM VINNUVERND

Ríkisstjórnir Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar,

sem telja að gott vinnuumhverfi sé grundvallaratriði almennrar velferðar,

sem telja að forsendur góðs vinnuumhverfis séu heilsusamleg og örugg vinnuskilyrði og aðstæður sem að öðru leyti stuðli að vellíðan og starfsgleði þeirra sem taka þátt í atvinnulífinu,

sem eru á einu máli um að vinnuumhverfi eigi að taka breytingum í samræmi við tæknilega og félagslega þróun þjóðfélagsins,

sem eru á einu máli um að gott vinnuumhverfi auki framleiðni og framþróun í þjóðfélaginu,

sem minna á tengsl vinnuverndar og umhverfismála, einkum hvað varðar meðferð efnasambanda,

sem telja að öryggisstarf á vinnustöðum sé grundvallaratriði þess að umhverfi verði gott á vinnustað,

sem minna á að aðilar vinnumarkaðarins hafa á Norðurlöndum mikil áhrif á að móta stefnu í vinnuverndarmálum,

sem telja að stjórnvöld vinnuverndarmála gegni mikilvægu hlutverki við að bæta vinnuumhverfi og hrinda í framkvæmd stefnu stjórnvalda í vinnuverndarmálum,

sem telja að norrænt samstarf sé mikilvægt til þess að nýta sem best þau úrræði sem standa til boða og stuðla að jákvæðri þróun umhverfis á vinnustöðum,

sem eru á einu máli um að samstarfsviðleitnin skuli með gagnkvæmum áhrifum og miðlun reynslu beinast að því að þróa sífellt betra vinnuumhverfi í hverju landi,

sem telja að Norðurlönd skuli stefna að því að afnema tilefnislausan mun á þeim reglum sem í hverju landi kveða á um vinnuumhverfi,

sem telja að sameiginleg norræn afstaða í málum, sem snerta vinnuvernd í alþjóðlegu samstarfi, sé mikilvæg,

sem minna á að um langan tíma hefur átt sér stað árangursríkt samstarf Norðurlanda í vinnuverndarmálum,

sem vísa til samstarfssamnings milli Danmerkur, Finnlands, Íslands, Noregs og Svíþjóðar frá 1962 með breytingu frá árinu 1971,

sem 6. mars 1982 gerðu samning um sameiginlegan norrænan vinnumarkað,

sem eru á einu máli um að norrænt samstarf um vinnuvernd skuli aukast og verða nánari, virkari og tryggari,

hafa komið sér saman um eftirfarandi:

1. gr.

Samningnum er ætlað

að treysta og þróa norræna samvinnu í því skyni að stuðla að enn betra vinnuumhverfi á öllum Norðurlöndum.

að stuðla að því að sú aðstaða sem fyrir hendi er verði notuð á hagkvæman hátt og að þjóðirnar styðji hver aðra í þessum málum, með því að skiptast á reynslu og þekkingu og með samræmingu, samvinnu og verkaskiptingu.

að stuðla að samræmingu á kröfum og reglum um vinnuvernd.

að styrkja sameiginlega norræna afstöðu í vinnuverndarmálum sem fjallað er um hjá alþjóðastofnunum og í öðrum alþjóðlegum samskiptum.

Tillit skal tekið til þeirra miklu áhrifa sem aðilar vinnumarkaðarins hafa á þessi mál samkvæmt hefð, og til þess að í samningum þessara aðila er að vissu marki kveðið á um vinnuverndarmál. Í norrænni samvinnu skal einnig virtur réttur hvers lands til þess að móta sjálft eigin stefnu í vinnuverndarmálum í samráði við aðila vinnumarkaðarins innanlands.

2. gr.

Norðurlönd skulu stuðla að þróun umhverfis á vinnustöðum út frá eftirfarandi meginreglum:

1. Mikilvæg forsenda heilsusamlegra og öruggra vinnuskilyrða er vel skipulagt starf að öryggismálum, innan vinnustaðanna sjálfra, nátengt annarri starfsemi á vinnustaðnum.
2. Heilsugæslu á vegum fyrirtækja skal komið á eftir þörfum og aðstæðum hvernar þjóðar og skal hún vera nátengd starfi að öryggismálum á vinnustöðunum.
3. Stjórnvöld vinnuverndarmála skulu styðja öryggisstarf á vinnustöðum með upplýsingamiðlun og með því að móta reglur um vinnuvernd og hafa eftirlit með því að þeim sé fylgt.
4. Atvinnurekendur bera meginábyrgð á vinnuskilyrðum en starfsmenn skulu hafa áhrif á mótun umhverfis á vinnustað sínum og bera skyldu til þess að taka þátt í að skapa öruggar og heilsusamlegar vinnuaðstæður.
5. Vinna skal undirbúin, skipulögð og framkvæmd þannig að bægt sé frá hættu fyrir líkamlega og andlega heilsu starfsmanna.
6. Þegar skipulagður er aðbúnaður á vinnustað skal huga að kostum þess að körlum og konum sé búin sömu skilyrði til þátttöku og þroska í starfi.
7. Við val á starfsaðferðum, framleiðsluferli og búnaði, svo og við mat á því hvaða efni og efnasambönd skuli nota, skal ævinlega taka tillit til úrræða til þess að koma í veg fyrir slys og atvinnusjúkdóma.

8. Nota skal hlífðarbúnað þegar ekki er unnt að tryggja öryggi starfsmanna á annan hátt.
9. Starfsmenn skulu hafa þá menntun og fá þá fræðslu og leiðbeiningar sem þarf til þess að þeir geti leyst starf sitt af hendi á öruggan hátt.
10. Starfsmenn skulu eiga rétt á að halda sig frá vinnu sem skapar bráða og alvarlega hættu fyrir líf eða heilsu, án þess að verða skaðabótaskyldir eða sæta öðrum óréttmætum viðurlögum.

3. gr.

Norðurlönd skulu vinna saman að því að bæta vinnuumhverfi í samræmi við félagslega og tæknilega þróun samfélagsins. Þetta skal í hverju landi unnið í nánú samstarfi við aðila vinnumarkaðarins.

Í því skyni að efla eftirlit skulu stjórnvöld vinnuverndarmála á Norðurlöndum skiptast á reynslu varðandi öryggismál og önnur vinnuverndarmál, svo og leiðir til eftirlits og önnur mikilvæg atriði við að ná markmiði vinnuverndarstefnu.

4. gr.

Norðurlönd skulu áfram efla samstarf sitt að samræmingu og aðlögun vinnuverndarreglna.

Markmið samvinnunnar skal vera að bæta stöðugt vinnuumhverfið og samræma reglurnar miðað við að gerðar séu miklar kröfur í vinnuverndarmálum.

Í samstarfi um reglur skal tillit tekið til viðleitni innan Norðurlanda eða á alþjóðavettvangi til að forðast viðskiptahindranir.

5. gr.

Norðurlönd skulu vinna að því að efla norrænt og alþjóðlegt starf að samræmdum prófunar- og eftirlitsaðferðum og samsvarandi aðferðum við að viðurkenna vörur sem notaðar eru í atvinnulífinu.

Markmiðið skal vera að koma á, eftir því sem kostur er, gagnkvæmri viðurkenningu á niðurstöðum prófana og á vörum og þróa kerfi sem tryggja þetta.

6. gr.

Reglur á Norðurlöndum um vinnuvernd skulu eftir því sem unnt er grundvallast á viðeigandi stöðlum. Stjórnvöld vinnuverndarmála skulu leitast við að hafa virk áhrif á stöðlunarstarf.

Í því skyni að koma á framfæri sjónarmiðum Norðurlanda varðandi alþjóðlegt stöðlunarstarf skulu löndin stefna að samræmdri norrænni afstöðu.

Þátttaka í alþjóðlegu stöðlunarstarfi skiptist milli landanna eftir því sem unnt er. Það land, sem tekur þátt í stöðlunarverkefni hverju sinni, aflar og ber fram sjónarmið hinna landanna.

7. gr.

Norðurlönd skulu vinna að því að mat á afleiðingum og áhrifum reglna um vinnuvernd sé unnið á sambærilegum forsendum.

Stjórnvöld vinnuverndarmála skulu skýra hvert öðru frá vinnu að slíku mati, miðla reynslu sín á milli og skiptast á endanlegum niðurstöðum.

8. gr.

Þeir sem bera ábyrgð á heilsugæslu fyrirtækja í löndunum skulu miðla reynslu sín á milli í því skyni að efla hagkvæma uppbyggingu heilsværndar starfsmanna.

9. gr.

Norrænt samstarf í vinnuverndarrannsóknnum skal eftir því skyni að stuðla að hagkvæmari nýtingu fjármagns, aðstöðu og rannsóknarniðurstaðna. Þessu verði náð með miðlun reynslu og niðurstaðna og verkaskiptingu á sviði rannsókna. Sérstaka áherslu skal leggja á rannsóknarsvið sem eru vel fallin sem norræn samstarfsverkefni.

Opinberar stofnanir á Norðurlöndum, sem veita fé til rannsókna, menntunar og upplýsingamiðlunar um vinnuvernd, skulu hafa reglubundið samband sín á milli til þess að skiptast á reynslu og ræða um úthlutun styrkja til ýmissa sviða og jafnframt fjalla um skilyrði til þess að styðja sameiginlega norræn verkefni.

10. gr.

Opinberar stofnanir sem í hverju landi skipuleggja og annast sérmenntun á sviði vinnuverndar skulu hafa stöðugt samband sín á milli. Skipuleggja skal sameiginlegar námsbrautir, eftir því sem hagkvæmt er, með hliðsjón af menntunarkröfum og aðstæðum í hverju landi.

11. gr.

Til þess að bæta upplýsingamiðlun og heimildaskráningu skal komið á náninni samvinnu opinberra stofnana sem annast slíka starfsemi í hverju landi. Einkum skal hugað að leiðum til samræmingar og sameiginlegrar nýtingar á heimildasöfnum landanna og möguleikum þeirra, sem leita upplýsinga í þessum löndum, að finna greiðlega það sem skráð er.

12. gr.

Norðurlönd skulu sameiginlega leitast við að koma upp sambærilegum hagskýrslum um vinnuslys og atvinnusjúkdóma.

13. gr.

Til þess að framfylgja þeim markmiðum sem sett eru með þessum samningi og að öðru leyti efla samvinnu Norðurlanda á sviði vinnuverndar skal Norræna ráðherranefndin (vinnuverndarráðherrar) samþykkja norræna samstarfsáætlun um vinnuvernd. Samstarfsáætlanir skulu metnar og endurskoðaðar reglulega í náninni samvinnu við aðila vinnumarkaðarins.

14. gr.

Mál er varða framkvæmd þessa samnings skulu lögð fyrir Norrænu embættismannanefndina um vinnuvernd, sem hefur það verkefni að vinna á norrænum vettvangi að samræmingu og samvinnu á sviði vinnuverndar. Nefndin annast jafnframt undirbúning mála fyrir Norrænu ráðherranefndina (vinnuverndarráðherra).

15. gr.

Norræna ráðherranefndin (vinnuverndarráðherrar) og Norræna embættismannanefndin um vinnuvernd skulu reglulega hafa samráð við aðila vinnumarkaðarins um málefni sem varða vinnuvernd á Norðurlöndum og um framkvæmd þessa samnings.

16. gr.

Samningur þessi öðlast gildi 30 dögum eftir þann dag er allir aðilar hafa tilkynnt sænska utanríkisráðuneytinu að hann hafi verið samþykktur.

Sænska utanríkisráðuneytið tilkynnir öðrum aðilum um móttöku þessara tilkynninga og um þann dag er samningurinn öðlast gildi.

17. gr.

Aðili getur sagt samningnum upp með skriflegri tilkynningu þess efnis til sænska utanríkisráðuneytisins sem tilkynnir þá öðrum aðilum um móttöku slíkrar tilkynningar og um efni hennar. Uppsögn tekur aðeins til þess aðila sem að uppsögninni stendur og tekur gildi sex mánuðum eftir að sænska utanríkisráðuneytinu berst tilkynning um uppsögnina.

18. gr.

Frumrit samnings þessa skal varðveitt í sænska utanríkisráðuneytinu sem sendir öðrum aðilum staðfest afrit af því.

Þessu til staðfestu hafa fulltrúar, sem til þess höfðu fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Stokkhólmi 29. júní 1989 í einu eintaki á dönsku, finnsku, íslensku, norsku og sænsku, og skulu allir textar jafngildir.

MELLOM DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OG SVERIGE
OM ARBEIDSMILJØ

Regjeringene i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige,

som mener at et godt arbeidsmiljø er av grunnleggende betydning for den allmenne velferden,

som mener at et godt arbeidsmiljø forutsetter sunne og sikre arbeidsforhold og forhold som for øvrig fremmer velvære og tilfredshet i arbeidet for dem som er i arbeidslivet,

som er enige om at arbeidsmiljøet bør utvikles i takt med den pågående tekniske og sosiale utviklingen i samfunnet,

som er enige om at et godt arbeidsmiljø fremmer produktivitet og utvikling i samfunnet,

som minner om sammenhengen mellom arbeidsmiljøet og det ytre miljøet, særlig når det gjelder håndtering av kjemiske stoffer,

som mener at vernearbeidet på arbeidsplassene er av grunnleggende betydning for utviklingen av et godt arbeidsmiljø,

som minner om at arbeidsmarkedets parter har stor innflytelse på arbeidsmiljøpolitikken i de nordiske landene,

som mener at arbeidsmiljømyndighetene har en viktig rolle i arbeidet med å fremme utviklingen av arbeidsmiljøet og gjennomføringen av arbeidsmiljøpolitikken,

som mener at nordisk samarbeid er av stor betydning for effektivt å utnytte tilgjengelige ressurser og fremme en positiv utvikling av arbeidsmiljøet,

som er enige i at samarbeidsbestrebelsene skal ha til

hensikt å utvikle et stadig bedre arbeidsmiljø i de ulike land ved gjensidig påvirkning og erfaringsutveksling, som mener at de nordiske land bør bestrebe seg på å fjerne umotiverte forskjeller mellom de reglene som bestemmer arbeidsmiljøforholdene i de ulike landene, som mener at en felles nordisk holdning i arbeidsmiljøspørsmål er av verdi i internasjonalt samarbeid, som minner om at det i lang tid har pågått et fruktbart samarbeid mellom de nordiske land på arbeidsmiljøområdet, som henviser til samarbeidsoverenskomsten mellom Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige av 1962 med endringer av 1971, som den 6. mars 1982 inngikk en overenskomst om felles nordisk arbeidsmarked, som er enige om at det nordiske samarbeidet ytterligere bør utvides, fordypes, effektiviseres og befestes på arbeidsmiljøområdet, er blitt enige om følgende

Artikkel 1

Denne overenskomst har til hensikt

å styrke og utvikle det nordiske samarbeidet med sikte på å fremme en utvikling mot stadig bedre arbeidsmiljø i samtlige nordiske land,

gjennom utveksling av erfaringer og kunnskaper og gjennom samordning, samarbeid og arbeidsdeling å fremme en fornuftig bruk av tilgjengelige ressurser, og gjensidig støtte utviklingen av arbeidsmiljøet i de nordiske land,

å fremme samordning av krav og regler som angår arbeidsmiljøet,

å fremme en felles nordisk holdning i arbeidsmiljøspørsmål, som behandles i internasjonale organisasjoner og i andre internasjonale sammenhenger.

Det skal tas hensyn til den sterke stilling arbeidsmarkedets parter tradisjonelt har på arbeidsmiljøområdet

SÖ 1990:5 og til at spørsmål som angår arbeidsmiljøet i en viss utstrekning reguleres i avtaler mellom partene. I det nordiske samarbeidet skal det også tas hensyn til hvert lands rett til å utforme arbeidsmiljøpolitikk i nasjonalt samarbeid med partene i arbeidslivet.

Artikkel 2

De nordiske land skal arbeide for en utvikling av arbeidsmiljøet ut fra følgende prinsipper:

1. Et godt utviklet vernearbeid, som er nært knyttet til øvrig virksomhet på arbeidsplassen, er en viktig forutsetning for å skape sunne og sikre arbeidsforhold.
2. Bedriftshelsetjeneste bør opprettes i takt med nasjonale behov og forutsetninger og arbeide i nær tilknytning til vernetjenesten på arbeidsplassene.
3. Arbeidsmiljømyndighetene skal støtte vernearbeidet på arbeidsplassene gjennom kunnskapsformidling og ved å utforme arbeidsmiljøregler og føre tilsyn med at de etterleves.
4. Arbeidsgiverne har hovedansvaret for arbeidsforholdene, men arbeidstakerne skal ha innflytelse over utformingen av sitt arbeidsmiljø og ha plikt til å medvirke til å skape sikre og sunne arbeidsforhold.
5. Arbeidet skal planlegges, organiseres og drives slik at risiko for arbeidstakernes fysiske eller psykiske helse forebygges.
6. Ved utformingen av arbeidsmiljøet skal det tas hensyn til mulighetene for at menn og kvinner kan delta i arbeidslivet på like vilkår.
7. Ved valg av arbeidsmetoder, prosesser og utstyr og ved vurdering av hvilke kjemiske og andre stoffer som skal brukes, skal en alltid ta mulighetene for å forebygge ulykker og andre helseskader i arbeidet i betraktning.

1989-10-25
P og utvikles

8. Personlig verneutstyr skal brukes når det ikke kan oppnås betryggende sikkerhet på annen måte.
9. Arbeidstakerne skal ha den utdanning og gis den informasjon og instruksjon som er nødvendig, for at de skal kunne utføre arbeidet sitt på en sikker måte.
10. Arbeidstakerne skal ha rett til å nekte å utføre arbeid som utgjør en overhengende og alvorlig fare for liv eller helse, uten å bli rammet av erstatningsansvar eller andre urettmessige følger.

Artikkel 3

De nordiske land skal samarbeide for å utvikle arbeidsmiljøet i takt med den sosiale og tekniske utvikling i samfunnet. I hvert land skal dette skje i nært samarbeid med arbeidsmarkedets parter.

For å fremme utviklingen av tilsynsarbeidet skal arbeidsmiljømyndighetene i de nordiske land utveksle erfaringer seg imellom om sikkerhets- og andre arbeidsmiljøspørsmål, og også om tilsynsmetoder og andre spørsmål av betydning for å gjennomføre målene med arbeidsmiljøpolitikken.

Artikkel 4

De nordiske land skal fortsette å bygge ut samarbeidet for å samordne og tilpasse landenes arbeidsmiljøregler til hverandre.

Målsettingen for samarbeidet skal være fortløpende å forbedre arbeidsmiljøet og å harmonisere reglene på et kvalitativt høyt nivå.

I regelsamarbeidet skal det tas hensyn til nordiske og andre internasjonale bestrebelser på å unngå handelshindringer.

Artikkel 5

De nordiske land skal arbeide for å fremme nordiske og andre internasjonale bestrebelser på å få til gjensidig godtakbare prøvings- og kontrollmetoder og likeverdige former for godkjenning av produkter som brukes i arbeidslivet. Målet skal være så langt som mulig å oppnå gjensidig godkjenning av prøvingsresultater og produkter, og utvikle et system som sikrer dette.

Artikkel 6

Arbeidsmiljøreglene i de nordiske land skal så langt som mulig bygge på relevante standarder. Arbeidsmiljømyndighetene skal søke aktivt å påvirke standardiseringsarbeidet.

For å hevde det nordiske synet i det internasjonale standardiseringsarbeidet skal landene søke å oppnå en samordnet nordisk holdning.

I den utstrekning det er hensiktsmessig skal deltaking i internasjonale standardiseringsprosjekter fordeles mellom landene. Det landet som deltar i et prosjekt, innhenter og framfører de øvrige landenes synspunkter.

Artikkel 7

De nordiske land skal arbeide for at konsekvensanalyser som lages i tilknytning til arbeidsmiljøregler, blir utarbeidet med sammenlignbart utgangspunkt.

Arbeidsmiljømyndighetene skal holde hverandre underrettet om arbeidet med konsekvensanalyser og utveksle erfaringer og oversende ferdig utarbeidede analyser til hverandre.

Artikkel 8

For å fremme en fornuftig utbygging av bedriftshelsetjenesten, bør det skje en utveksling av erfaringer mellom dem som i de forskjellige land er ansvarlige for utformingen av bedriftshelsetjenesten eller medvirker til utformingen.

Artikkel 9

En skal fremme og videreutvikle det nordiske samarbeidet innenfor arbeidsmiljøforskning for å bidra til en effektiv utnyttning av tilgjengelige ressurser og forskningsresultater, ved å utveksle erfaringer og forskningsresultater og ved å dele på forskningsoppgaver. Det skal tas særlig hensyn til forskningsområder som egner seg for felles nordiske prosjekter.

De offentlige institusjonene i de nordiske land som bevilger bidrag til forskning, utdanning og informasjon innenfor arbeidsmiljøområdet, bør holde regelmessige kontakter for å utveksle erfaringer og diskutere fordeling av støtte til ulike områder og også drøfte forutsetningene for felles støtte til nordiske prosjekter.

De offentlige institusjoner som planlegger og gjennomfører spesialistutdanning innenfor arbeidsmiljøområdet i de ulike landene, bør etablere fortløpende kontakter med hverandre. Det bør settes i gang felles utdanning i den utstrekning det er hensiktsmessig i forhold til utdanningskrav og ressurser i de ulike landene.

Artikkel 11

For å fremme utviklingen av informasjon og dokumentasjon bør det opprettes nært samarbeid mellom de offentlige institusjonene som er ansvarlig for slik virksomhet i de ulike landene. Det bør legges særlig vekt på mulighetene for samordning og felles utnytting av de ulike landenes dokumentasjonssystemer og mulighetene for å søke informasjon i de ulike landene og raskt få adgang til tilgjengelig dokumentasjon.

Artikkel 12

De nordiske landene skal sammen arbeide for å få fram sammenlignbar statistikk over arbeidsskader og yrkes sykdommer.

Artikkel 13

For å sette ut i livet målet med denne konvensjonen og for øvrig fremme en utvikling av det nordiske arbeidsmiljøsam arbeidet skal Nordisk Ministerråd (arbeidsmiljøministrene) fastsette nordiske samarbeidsprogrammer for arbeidsmiljøområdet. Samarbeidsprogrammene skal vurderes og revideres regelmessig i nært samarbeid med arbeidsmarkedets parter.

Artikkel 14

Spørsmål om gjennomføringen av denne konvensjonen skal behandles av Den nordiske embetsmannskomiteé for arbeidsmiljøspørsmål som har som oppgave å arbeide for samordning og samarbeid i arbeidsmiljøspørsmål på nordisk plan. Komiteén er dessuten Nordisk Ministerråds (arbeidsmiljøministrenes) forberedelsesorgan.

Artikkel 15

Nordisk Ministerråd (arbeidsmiljøministrene) og Den nordiske embetsmannskomiteé for arbeidsmiljøspørsmål skal regelmessig

SÖ 1990:5 rådføre seg med arbeidsmarkedets parter om spørsmål som angår arbeidsmiljøet i Norden og gjennomføringen av denne konvensjon.

Artikkel 16

Konvensjonen trer ikraft 30 dager etter den dag da samtlige parter har gitt det svenske utenriksdepartement meddelelse om deres godkjenning av konvensjonen. Det svenske utenriksdepartement underretter de øvrige parter om mottakelsen av disse meddelelser og om tidspunktet for konvensjonens ikrafttreden.

Artikkel 17

En part kan si opp konvensjonen ved skriftlig meddelelse om dette til Det svenske utenriksdepartementet, som meddeler de øvrige partene om mottakelsen av en slik meddelelse og om innholdet av den. En oppsigelse gjelder bare for den part som har foretatt oppsigelsen og får virkning seks måneder etter den dagen det svenske utenriksdepartementet mottok meddelelsen om oppsigelsen.

Artikkel 18

Originaleksemplaret av denne konvensjonen deponeres hos Det svenske utenriksdepartementet som oversender bekreftede kopier av det til de øvrige partene. For å bekrefte dette har de tilbørlig bemyndigede representanter undertegnet denne konvensjonen.

Utferdiget i Stockholm den 29. juni 1989 i ett eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, som alle har samme gyldighet.

MELLAN DANMARK, FINLAND, ISLAND, NORGE OCH SVERIGE
OM ARBETSMILJÖ

Regeringarna i Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige,

som anser att en god arbetsmiljö är av grundläggande betydelse för den allmänna välfärden,

som anser att en god arbetsmiljö förutsätter sunda och säkra arbetsförhållanden och förhållanden som i övrigt främjar välbefinnande och arbetstillfredsställelse för dem som är verksamma i arbetslivet,

som är ense om att arbetsmiljön bör utvecklas i takt med den pågående tekniska och sociala utvecklingen i samhället,

som är ense om att en god arbetsmiljö främjar produktivitet och utveckling i samhället,

som erinrar om sambandet mellan arbetsmiljön och den yttre miljön, särskilt vad gäller hantering av kemiska varor,

som anser att skyddsarbetet på arbetsplatserna är av grundläggande betydelse för utvecklingen av en god arbetsmiljö,

SÖ 1990:5 som erinrar om att arbetsmarknadens parter har stort inflytande över arbetsmiljöpolitiken i de nordiska länderna,

som anser att arbetsmiljömyndigheterna har en viktig roll i arbetet med att främja utvecklingen av arbetsmiljön och genomförandet av arbetsmiljöpolitiken,

som anser att ett nordiskt samarbete är av stor betydelse för att effektivt utnyttja tillgängliga resurser och främja en positiv utveckling av arbetsmiljön,

som är ense om att samarbetssträvandena skall syfta till att genom ömsesidig påverkan och erfarenhetsutbyte utveckla allt bättre arbetsmiljöer i de olika länderna,

som anser att de nordiska länderna bör sträva efter att avlägsna omotiverade skillnader mellan de regler som i de olika länderna styr arbetsmiljöförhållandena,

som anser att en gemensam nordisk hållning i arbetsmiljöfrågor är av värde i det internationella samarbetet,

som erinrar om att det sedan länge pågår ett fruktbärande samarbete mellan de nordiska länderna på arbetsmiljöområdet,

som hänvisar till samarbetsöverenskommelsen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige av år 1962 med dess år 1971 ändrade lydelse,

som den 6 mars 1982 ingått en överenskommelse om gemensam nordisk arbetsmarknad,

som är ense om att det nordiska samarbetet på arbetsmiljöområdet bör ytterligare vidgas, fördjupas, effektiviseras och befästas,

har kommit överens om följande

Artikel 1

Denna överenskommelse syftar till

att stärka och utveckla det nordiska samarbetet med sikte på att främja en utveckling mot allt bättre arbetsmiljöer i samtliga nordiska länder,

att genom utbyte av erfarenheter och kunskaper och genom samordning, samverkan och arbetsfördelning främja en rationell användning av tillgängliga resurser och ömsesidigt stödja utvecklingen av arbetsmiljön i de nordiska länderna,

att främja samordning av krav och regler som rör arbetsmiljön,

att främja en gemensam nordisk hållning i arbetsmiljöfrågor som behandlas i internationella organisationer och i andra internationella sammanhang.

Hänsyn skall tas till den starka ställning som arbetsmarknadens parter traditionellt intar på arbetsmiljöområdet och till att frågor som rör arbetsmiljön i viss utsträckning regleras genom avtal mellan parterna. I det nordiska samarbetet skall också beaktas varje lands rätt att utforma sin egen arbetsmiljöpolitik i nationell samverkan med parterna på arbetsmarknaden.

SÖ 1990:5 Artikel 2

De nordiska länderna skall verka för en utveckling av arbetsmiljön utgående från följande principer:

1. Ett väl utvecklat skyddsarbete som är nära förenat med övrig verksamhet på arbetsplatsen är en viktig förutsättning för att skapa sunda och säkra arbetsförhållanden.
2. Företagshälsovård bör inrättas i takt med nationella behov och förutsättningar och verka i nära anslutning till skyddsarbetet på arbetsplatserna.
3. Arbetsmiljömyndigheterna skall stödja skyddsarbetet på arbetsplatserna genom kunskapsförmedling och genom att utforma arbetsmiljör regler och övervaka att de efterlevs.
4. Arbetsgivarna bär huvudansvaret för arbetsförhållandena men arbetstagarna skall ha inflytande över utformningen av sin arbetsmiljö och vara skyldiga att medverka till att skapa säkra och sunda arbetsförhållanden.
5. Arbetet skall planeras, organiseras och bedrivs så att risker för arbetstagarnas fysiska eller psykiska hälsa förebyggs.
6. Vid utformning av arbetsmiljön skall beaktas möjligheterna för män och kvinnor att på lika villkor delta i arbetslivet.
7. Vid val av arbetsmetoder, processer och utrustning liksom vid bedömning av vilka kemiska och andra ämnen som skall användas skall alltid beaktas

1989-10-25
och utvecklas

möjligheterna att förebygga olycksfall och annan ohälsa i arbetet.

SÖ 1990:5

8. Personlig skyddsutrustning skall användas då betryggande säkerhet inte kan nås på annat sätt.
9. Arbetstagarna skall ha den utbildning och ges den information och instruktion som behövs för att de skall kunna utföra sitt arbete på ett säkert sätt.
10. Arbetstagarna skall ha rätt att utan att drabbas av ersättningsskyldighet eller annan orättmätig påföljd avhålla sig från arbete som utgör en överhängande och allvarlig fara för liv eller hälsa.

Artikel 3

De nordiska länderna skall samverka för att utveckla arbetsmiljön i takt med den sociala och tekniska utvecklingen i samhället. Därvid skall i varje land ske en nära samverkan med parterna på arbetsmarknaden.

I syfte att främja utvecklingen av tillsynsarbetet skall arbetsmiljömyndigheterna i de nordiska länderna inbördes utbyta erfarenheter rörande säkerhets- och andra arbetsmiljöfrågor liksom tillsynsmetoder och andra frågor av betydelse för ett förverkligande av målen med arbetsmiljöpolitiken.

Artikel 4

De nordiska länderna skall fortsätta och bygga ut samarbetet för att samordna och tillpassa arbetsmiljöreglerna i länderna till varandra.

Målsättningen med samarbetet skall vara, att fortlöpande förbättra arbetsmiljön och att harmonisera reglerna på en kvalitativt hög nivå.

SÖ 1990:5 I regelsamarbetet skall hänsyn tas till nordiska och andra internationella strävanden att undgå handelshinder.

Artikel 5

De nordiska länderna skall verka för att främja nordiska och andra internationella strävanden till gemensamt giltiga provnings- och kontrollmetoder samt likvärdiga former för godtagande av produkter som används i arbetslivet.

Målsättningen skall vara att så långt möjligt nå ömsesidigt godtagande av provningsresultat och produkter och utveckla system som garanterar detta.

Artikel 6

Arbetsmiljöreglerna i de nordiska länderna skall så långt möjligt bygga på relevanta standarder. Arbetsmiljömyndigheterna skall söka aktivt påverka standardiseringsarbetet.

I syfte att hävda den nordiska synen i det internationella standardiseringsarbetet skall länderna sträva efter en samordnad nordisk hållning.

I den utsträckning det är lämpligt skall deltagandet i internationella standardiseringsprojekt fördelas mellan länderna. Det land som deltar i ett projekt inhämtar och framför övriga länders synpunkter.

Artikel 7

De nordiska länderna skall verka för att konsekvensbeskrivningar som färdigställs i anslutning till arbetsmiljöregler utarbetas efter jämförliga grunder.

Arbetsmiljömyndigheterna skall hålla varandra underrättade om arbetet med konsekvensbeskrivningar och utväxla erfarenheter samt översända färdigställda beskrivningar till varandra.

Artikel 8

För att främja en rationell utbyggnad av företags- hälsovården bör ett utbyte av erfarenheter ske mellan dem som i de olika länderna svarar för inriktningen av företagshälsovården eller medverkar i denna.

Artikel 9

Det nordiska samarbetet inom arbetsmiljöforskningen skall främjas och vidareutvecklas i syfte att genom utbyte av erfarenheter och forskningsrön och genom en uppdelning av forskningsinsatser bidra till ett effektivt utnyttjande av tillgängliga resurser och forskningsresultat. Särskild uppmärksamhet ägnas forskningsområden som lämpar sig för gemensamma nordiska projekt.

De offentliga institutioner i de nordiska länderna som beviljar bidrag till forskning, utbildning och information inom arbetsmiljöområdet bör hålla regelbundna kontakter för att utbyta erfarenheter och diskutera fördelning av stöd till olika områden liksom överlägga om förutsättningarna för att gemensamt stödja samnordiska projekt.

Artikel 10

De offentliga institutioner som i de olika länderna planerar och genomför specialistutbildning inom arbetsmiljöområdet bör etablera fortlöpande kontakter med varandra. I den mån det är ändamålsenligt med hänsyn till utbildningskrav och resurser i de olika länderna bör gemensamma utbildningar anordnas.

SÖ 1990:5 Artikel 11

För att främja utvecklingen av information och dokumentation bör nära samarbete etableras mellan de offentliga institutioner som i de olika länderna svarar för sådan verksamhet. Särskild uppmärksamhet ägnas möjligheterna till samordning och gemensamt utnyttjande av de olika ländernas dokumentationssystem och möjligheterna för informationssökande i de olika länderna att snabbt få tillgång till befintlig dokumentation.

Artikel 12

De nordiska länderna skall gemensamt sträva efter att ta fram jämförlig statistik över arbetsskador och arbetssjukdomar.

Artikel 13

För att förverkliga målsättningen med denna konvention och i övrigt främja en utveckling av det nordiska arbetsmiljösamarbetet skall Nordiska ministerrådet (arbetsmiljöministrarna) fastställa nordiska samarbetsprogram för arbetsmiljöområdet. Samarbetsprogrammen skall utvärderas och revideras regelbundet i nära samverkan med arbetsmarknadens parter.

Artikel 14

Frågor om tillämpningen av denna konvention skall behandlas av Nordiska ämbetsmannakommittén för arbetsmiljöfrågor som har till uppgift att på nordiskt plan verka för samordning och samarbete i arbetsmiljöfrågor. Kommittén är därjämte Nordiska ministerrådets (arbetsmiljöministrarnas) beredningsorgan.

Artikel 15

Nordiska ministerrådet (arbetsmiljöministrarna) och Nordiska ämbetsmannakommittén för arbetsmiljöfrågor skall regelbundet samråda med parterna på arbetsmarknaden om

frågor som rör arbetsmiljön i Norden och tillämpningen av SÖ 1990:5 denna konvention.

Artikel 16

Konventionen träder i kraft 30 dagar efter den dag då samtliga parter har meddelat det svenska utrikesdepartementet att konventionen har godkänts.

Det svenska utrikesdepartementet meddelar de övriga parterna om mottagandet av dessa meddelanden och om tidpunkten för konventionens ikraftträdande.

Artikel 17

En part kan uppsäga konventionen genom skriftligt meddelande härom till det svenska utrikesdepartementet, som meddelar de övriga parterna om mottagandet av sådant meddelande och om dess innehåll. En uppsägning gäller endast den part som har verkställt uppsägningen och får verkan sex månader efter den dag då det svenska utrikesdepartementet mottagit meddelandet om uppsägningen.

Artikel 18

Originalexemplaret till denna konvention deponeras hos det svenska utrikesdepartementet, som tillställer de övriga parterna bestyrkta kopior därav.

Till bekräftelse härav har de vederbörligen befullmäktigade ombuden undertecknat denna konvention.

Som skedde i Stockholm den 29 juni 1989
i ett exemplar på danska, finska, isländska, norska och svenska språken, vilka samtliga texter har samma giltighet.

For Danmarks regering:

Jørgen Bent Kristensen

Suomen hallituksen puolesta:

Björn Alholm

Fyrir ríkisstjórn Íslands:

Margræti Jónsdóttur

For Norges regjering:

Oscar Vaernø

För Sveriges regering:

Ingela Thalén

1989-10-25

Rättelser i de finska, norska och svenska texterna till konventionen om arbetsmiljö

Konventionen mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om arbetsmiljö undertecknades i Stockholm den 29 juni 1989. Originalexemplaret till denna konvention deponerades hos det svenska utrikesdepartementet.

I nämnda konvention har artikel 2 punkt 6 en bristande överensstämmelse mellan de fem språkversionerna i och med att orden "och utvecklas" saknas i de finska, norska och svenska versionerna.

Vidare har den finska texten ytterligare felaktigheter. I artikel 5 sista meningen skall ordet "molemmipuolisesti" ersättas med "vastavuoroisesti" samt artikel 10 första meningen där orden "kouluttavat" och "erikoistuntijoita" skall ersättas med "toteuttavat" respektive "asiantuntijakoulutusta".

Det svenska utrikesdepartementet föreslog i note den 21 september 1989 till samtliga avtalsparter att ovanstående felaktigheter skulle rättas av depositarien i enlighet med artikel 79 i 1969 års Wienkonvention om traktaträtten och anhöll om att eventuella invändningar skulle meddelas senast den 23 oktober 1989.

Då inga invändningar har meddelats har depositarien i dag företagit rättelser i de finska, norska och svenska texterna enligt följande.

I artikel 2 har den bristande överensstämmelsen mellan texterna i punkt 6, korrigerats i och med att den finska texten kompletterats med orden "ja kehittyä siinä", den norska med orden "og utvikles" samt den svenska med orden "och utvecklas".

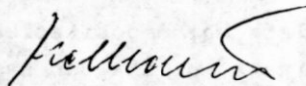
Artikel 2, punkt 6 har efter rättelser i den finska, norska och svenska versionen följande lydelse:

"Työympäristöä suunniteltaessa tulee ottaa huomioon miesten ja naisten mahdollisuudet osallistua työelämään ja kehittyä siinä samoilla ehdoilla."

"Ved utformingen av arbeidsmiljøet skal det tas hensyn til mulighetene for at menn og kvinner kan delta og utvikles i arbeidslivet på like vilkår."

"Vid utformning av arbetsmiljön skall beaktas möjligheterna för män och kvinnor att på lika villkor delta och utvecklas i arbetslivet."

I den finska texten har sista meningen i artikel 5 efter rättelse följande lydelse: "Tavoitteena tulee olla niin pitkälle kuin mahdollista sellaisen tilanteen saavuttaminen, että testaustulokset ja tuotteet hyväksytään vastavuoroisesti, sekä sellaisen järjestelmän kehittäminen, joka takaa tämän." samt första meningen i artikel 10: "Niiden julkisten laitosten, jotka eri maissa suunnittelevat ja toteuttavat työympäristöalan asiantuntijakoulutusta, tulee olla jatkuvassa yhteydessä toistensa kanssa."

Birgitta Lethenström
Departementssekreterare